

**Teollisuus
liitto**

**Työympäristöseminaari
28.5.2025 Murikka**

**Vesa Kotaviita
Työympäristöpäällikkö**



Esityksen sisältö

Turvallista työtä – raportin esittely

Työsuojelukysely 2025

Työsuojeluvaalikampanja

Kysymyksiä, kommentteja

**Turvallista työtä –
Työsuojelu
teknologian,
ilmaston ja
väestörakenteen
muuttuessa
- raportin esittely**

Raportin tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Koota ymmärrystä siitä, miten työelämän muutosvoimat vaikuttavat työturvallisuuteen ja kuinka yritykset varautuvat muutoksiin toiminnassaan

Tarkoitus herättää ajatuksia ja keskustelua työsuojelun murroksesta ja sen kehittämisen tarpeista työpaikoilla

Kirjallisuus pohjautuu aikaisempaan tutkimuskirjallisuuteen sekä ajankohtaisiin työturvallisuuteen ja -suojeluun liittyviin raportteihin

Neljä yrityshaastattelua

- Eri toimialoilla toimivien ja eri kokoisten yritysten näkemyksiä muutosvoimien vaikutuksiin varautumisesta

Tutkimuskysymykset:

1. Miten työelämän muutosvoimat (teknologinen muutos, ilmastonmuutos, ja demografinen muutos) vaikuttavat työntekijän työturvallisuuteen?
2. Miten työelämän muutosvoimat nähdään suomalaisissa yrityksissä ja kuinka niissä varaudutaan muutoksiin?



Alustatyön, epätyypillisen ja monimuotoisen työn vaikutukset turvallisuuteen

Digitaalisten alustojen hallinta- ja valvontamallit leviävät perinteisiin työtehtäviin ja -ympäristöihin

- Epätyypillisten töiden ja työn muotojen lisääntyminen nähdään yhtenä alustoitumisen ilmentymänä

Yrittäjät työturvallisuuslain ulkopuolella: vastuu työkyvystä ja työturvallisuudesta työntekijällä

- sairauslomat, perehdytys, työskentelyvälineet, työterveyshuolto

Tunnistettuja riskejä:

- Liikenneonnettomuudet
- Tuki- ja liikuntaelinvaivat
 - Psykososiaalinen kuormitus, algoritmit ja näennäinen autonomia, eristyneisyys
 - Häirintä
 - Puutteellinen perehdytys



Työntekijöiden **osaamista** työterveys- ja turvallisuusasioissa kehitettävä
Uudet yrittäjyyden ja työn tekemisen muodot edellyttävät parempaa **ymmärrystä** muutoksista ja selkeämpää **sääntelyä**

Vahvistettava alustatyöntekijöiden **vaikutusmahdollisuuksia** ja oikeuksia

Ilmastonmuutos, vihreä siirtymä ja työturvallisuus

Ilmastonmuutoksen vaikutukset: lisää lämpöstressiä, liukastumisriskejä, ääriolosuhteita, infektiotautien riskiä, allergioita sekä ilmastoahdistusta

Vuoden 2021 työsuojelupaneelin mukaan ilmastonmuutoksen työturvallisuusvaikutukset tunnistetaan heikosti työpaikoilla

- Työsuojeluhenkilöstö piti ilmastonmuutosta uutena asiana työsuojelussa ja siihen liittyvien työturvallisuusriskien seuranta työpaikoilla vähäisenä

Vihreä siirtymä voi lisätä biologisia, kemiallisia ja fysikaalisia riskejä

- Tärkeää turvallinen tuotesuunnittelu, riskienhallinta sekä jatkuvan oppimisen vahvistaminen

Toimien oltava kokonaisvaltaisia ja osallistavia – huomioitava ihmisten ja organisaation toiminta

Väestörakenteen muutos, työyhteisöjen moninaistuminen ja työturvallisuus

Nuoret työntekijät

- Alttius työtapaturmille ja loukkaantumisille
- Vaikka valtaosa nuorista tyytyväisiä elämäänsä -> hyvinvointi heikentynyt opiskeluaikana ja uupumusoireet yleistyneet työelämässä
 - Työelämäfoorumi 2024 -raportti toi esiin nuorten huolia työelämän kuormittavuudesta, uupumisen pelosta sekä työllistymisen haasteista
 - Etniseen ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuulumisen sekä toimintarajoitteet lisäävät kuormittuneisuutta ja tuen tarvetta
- Perehdytyksen rooli, esihenkilön tuki ja yhteisöllisyyden vahvistaminen uran alkuvaiheessa
- Avainasemassa tukipalvelujen vahvistaminen, matalan kynnyksen palvelut, kuormitustekijöiden tunnistaminen ja vähentäminen sekä osallisuuden edistäminen

Väestörakenteen muutos, työyhteisöjen moninaistuminen ja työturvallisuus

Ikääntyneet työntekijät

- Ikääntyneiden työntekijöiden osuus Suomen työvoimasta kasvaa
- Työn kiireisyys ja paljous, henkinen ja fyysinen raskaus sekä osaamisvaatimusten lisääntyminen yhteydessä aikaisempaan eläkkeelle jäämiseen
- Työn muokkaus, osa-aikatyö, jatkuva koulutus sekä ikäsyrrjinnän ehkäisy tukevat työssä jaksamista ja työurien pidentämistä
- Ikääntyneiden yksilölliset työkyvyn tuen tarpeet huomioitava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa

Maahanmuuttajataustaiset työntekijät

- Voi auttaa ratkaisemaan Suomessa esiintyvää ala- ja aluekohtaista työvoimapulaa
- Kieli- ja kulttuurieroista johtuvat haasteet ja eriarvoinen kohtelu vaikeuttavat työllistymistä ja lisäävät työturvallisuusriskejä
- Riittävä perehdytys, kielitaidon tukeminen inklusiivinen johtaminen ja yhdenvertaiset rekrytointikäytännöt
- Keskeistä yhteiskunnalliset toimet, joilla edistetään kotoutumista, oikeuksien ja turvallisten työkäytäntöjen tuntemusta sekä työperäiseen hyväksikäyttöön puuttumista

Suosituksset muutosten keskellä onnistumiseen

Etätyön yhteiset käytännöt

Etätyöhön yrityskohtaisesti riittävän selkeät ja työntekijöiden kanssa yhdessä suunnitellut käytännöt.

Psykososiaalisen kuormituksen hallinta

Psykososiaalinen kuormitus osaksi yritysten riskinarviointia + psykososiaalista kuormitusta aiheuttavat tekijät voitava ilmoittaa turvallisuushavaintojen tekemiseen käytettävissä sovelluksissa

Ihmislähtöinen ennakointi

Riskien ennakointiin on jo hyviä mobiilisovelluksia - syntyvää aineistoa on yrityksissä opeteltava hyödyntämään tehokkaasti ja työntekijöiden näkökulmasta avoimella tavalla.

Esihenkilötyön kunnianpalautus

Esihenkilötyöhön tarjottava yrityksissä riittävän selkeä toimenkuva, kohtuullinen alais määrä ja tarvittava koulutus. Työturvallisuusvastuut on ymmärrettävä.

Yrittäjien työturvallisuuskäytännöt

Julkisen vallan edistettävä toimia, joilla yrittäjien työturvallisuus lähenee työntekijöiden työsuojelun tasoa.

Yhteenveto – Tulevaisuuden työturvallisuusajattelu

Ennakoiva ja jatkuvasti kehittyvä

- Tiedon kerääminen ja hyödyntäminen

Myönteinen työelämäpuhe

- Työ voimavara ja hyvinvoinnin lähde
- Positiivisiin havaintoihin keskittyminen

Työturvallisuuden kokonaisvaltaisuus

- Fyysinen, sosiaalinen ja henkinen turvallisuus
- Psykososiaalisen kuormituksen korostuminen tulevaisuudessa

Työturvallisuuden kehittäminen kuuluu kaikille

- Positiivinen turvallisuuskulttuuri rakentuu osallistavasta, avoimesta ja keskustelevasta ilmapiiristä
- Vuoropuhelu sukupolvien, toimijoiden ja toimialojen välillä, hyvien käytäntöjen jakaminen
- Työturvallisuus ei ole erillinen toiminto – se on osa jokapäiväistä työtä

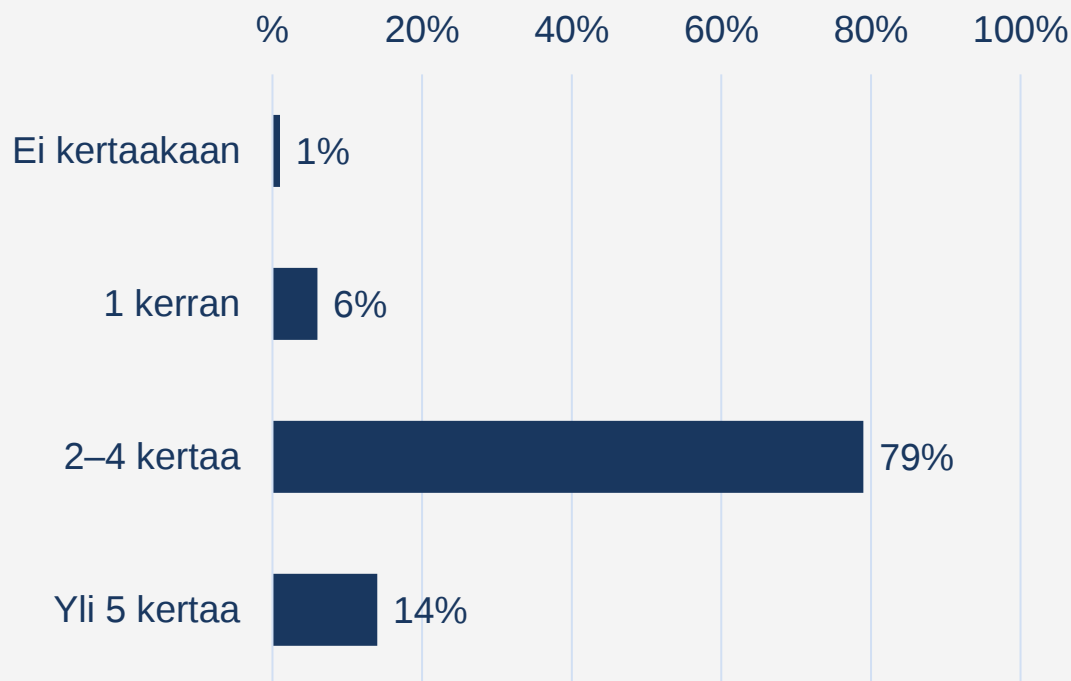
Työsuojelukysely 2025 - tiivistelmä

Tausta ja toteutus

- Teollisuusliiton ensimmäinen suuri työsuojelukysely.
- Kohderyhmänä kaikki liiton työsuojaletuultutetut (n=1 309).
- Kysely lähetettiin suomeksi (n=1 283) ja ruotsiksi (n=26).
- Toteutettiin sähköisenä kyselynä (Webropol) 10.4.–30.4.2025.
- Kyselyyn vastasi 406 luottamushenkilöä.
- Vastausaktiivisuus oli hyvä 31 prosenttia.
- Tässä esityksessä vain osa tuloksista.

Työsuojelukokoukset ja yhteistoimintatapaamiset?

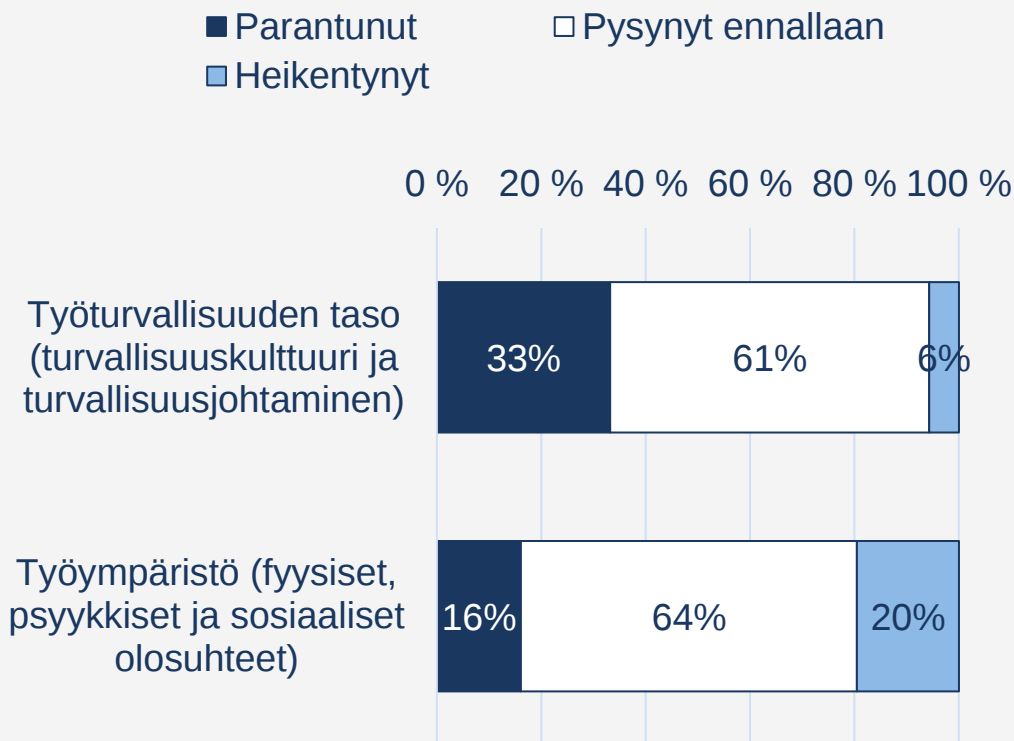
**Kuinka monta kertaa vuoden 2024 aikana
työsuojelutoimikunta tai muu työsuojelun
yhteistoimintaelin kokoontuu?**



Työturvallisuuden tason koetaan parantuneen, työympäristön ei niinkään

- Kyselyssä pyydettiin kertomaan omin sanoin, mitkä seikat vaikuttivat annettuun kokonaisarvioon.
- Monissa avovastauksissa näkyy asennemuutos: työsuojelusta puhutaan enemmän ja se otetaan entistä vakavammin.
- Kriittisissä näkemyksissä korostuu se, että asenteen lisäksi tarvitaan resursseja.
- Se, ettei muutosta ole tapahtunut, kertoo usein siitä, että asiat ovat valmiiksi hyvällä mallilla!

Miten seuraavat asiat ovat kehittyneet työpaikallasi vuoden 2024 aikana?



Perusteluja niiltä, jotka kokevat työturvallisuuden ja/tai työympäristön parantuneen.

- Ergonomiaa parannetaan koko ajan, tapaturmat ovat vähentyneet, vaarahavaintojen määrä on lisääntynyt, kun turvallisuusasioita on jatkuvasti monessa yhteydessä painotettu, kemikaaleja vaihdetaan turvallisempiin jne...
- Meillä on 2025 vuoden teemana työturvallisuus , se näkyy sillä että osastojen päälliköt ottavat turvallisuus- ja ympäristöasiat tosissaan.
- Toimintakulttuuri on kehittynyt hyvään suuntaan uuden tuotantopäällikön myötä, joka huomioi päätöksissään myös työntekijöiden hyvinvointia.
- Työtapaturmien / läheltä piti -tilanteiden kirjaaminen. Tällaiset käydään yhdessä läpi ja olemme oppineet ja ideoineet uusia menetelmiä sekä ennaltaehkäisemään tilanteita, jossa olisi mahdollisuus työtapaturmalle.
- Konsernin suunnalta on annettu todella paljon lisää resursseja meidän yksikön suuntaan.
- Työpaikan johdon aktiivisempia asenne asioihin, jota edesauttoi konsernin ukaasit.

Perusteluja niiltä, jotka kokevat työturvallisuuden ja/tai työympäristön pysyneen ennallaan

- Työturvallisuutta yritetään viedä paremmalle tasolle, mutta työhyvinvointiin ei kiinnitetä juurikaan huomiota.
- Asiat junnaa paikoillaan. Tehdään vääriä ratkaisuja, koska johtajat haluaa pitää kiinni omista näkemyksistään.
- Kovasti parannuksia tehdään vaan työnjohto ei vie sitä lattiatason työntekijöiden tietoon.
- Meillä on työturvallisuuteen keskitytty yrityksen toimesta todella paljon eli mikään ei ole 2024 vuoden aikana selkeästi muuttunut edellisvuosista.
- Meillä työturvallisuuden hoitaminen on aina ollut hyvällä tasolla. Epäkohtiin puututaan mahdollisimman nopeasti.
- Resurssien vähyys ja henkilöiden asenteet.
- Turvallisuus ajattelu tiedostetaan, mutta työnjohdosta lähtien ylemmäs asiat tahtoo jäädä junnaamaan ellen erikseen käy potkimassa vauhtia. Parannusta tapoihin tulee pienin askelin.

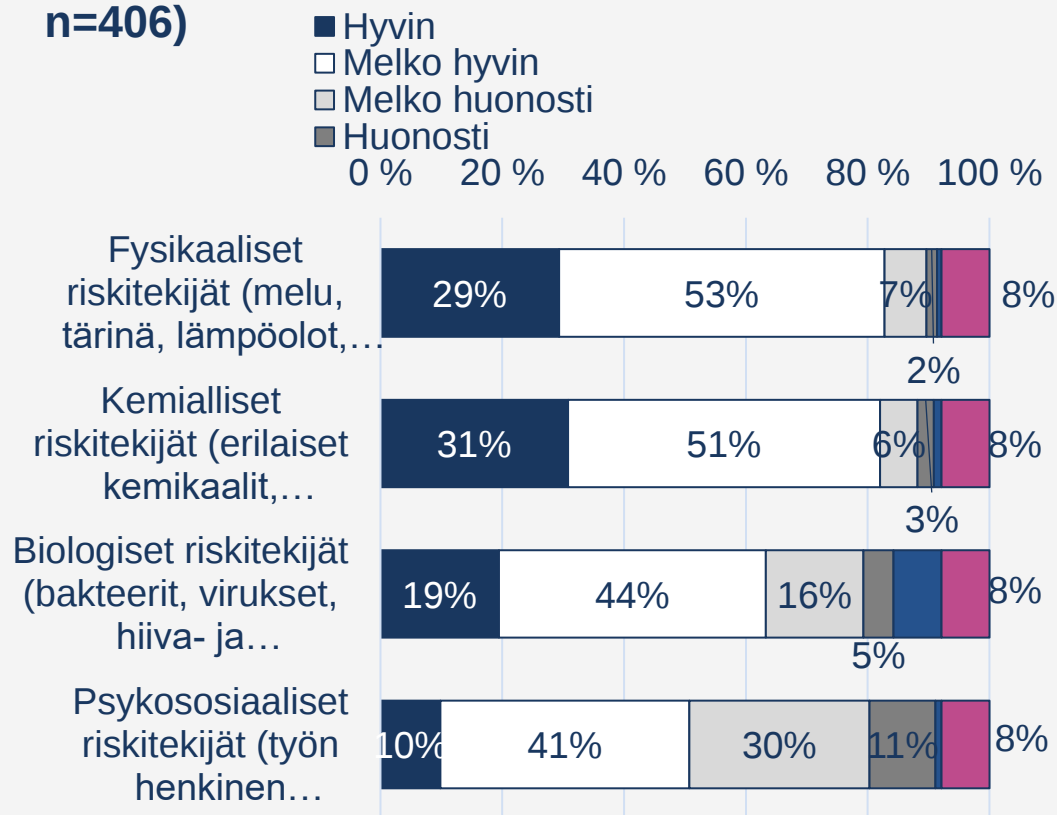
Perusteluja niiltä, jotka kokevat työturvallisuuden ja/tai työympäristön huonontuneen

- Ilmapiiri on heikentynyt, henkinen kuormitus on lisääntynyt heikon johtamisen vuoksi.
- Epävarmuus töistä, paljon oli lomautuksia. Asiat ei meinaa eteenpäin, lähdetään johonkin projektiin mukaan ja se ei mene loppuun. Eli työntekijöiden usko työnantajaan horjuu.
- Suuret layout muutokset tehtaassa tuovat päivittäin vaaratilanteita.
- Yrityksen taloudellinen tilanne heikentänyt panostuksia työsuojeluun. Työsuojelu organisaation hidas puuttuminen epäkohtiin. Työsuojelupäällikön välinpitämättömyys ja toimintatavat.
- Työntekijöiden määrä ja toimipaikat ovat kasvaneet kovalla vauhdilla. Uusia toimipaikkoja on perustettu. Uusilla toimipaikoilla ei välttämättä ole kokenutta henkilöstöä vaan kaikki työntekijät ovat uusia. Työnantaja on nopeuttanut uusien työntekijöiden koulutuspolkua.
- Työnantaja ei pidä meistä, ihme nujailua koko ajan.

Psykososiaalisten riskitekijöiden huomioimisessa parantamisen varaa

- Valtaosa kokee hyväksi fysikaalisten (82 %) ja kemiallisten (82 %) riskitekijöiden huomioimisen.
- Biologisten riskien kohdalla on hajontaa: joka viides (21 %) arvioi niiden huomioimisen huonoksi, minkä lisäksi 8 prosenttia vastasi ettei riskitekijöitä huomioida lainkaan.
- Psykososiaalisten riskien huomioimisen arvioi huonoksi tai olemattomaksi peräti puolet vastaajista.

Riskitekijöitä on monia. Millä tavoin nämä erilaiset riskitekijät on huomioitu työpaikallasi? (osuus kaikista, n=406)



Työnjaon, vastuiden ja ohjeiden epäselvyys lisäävät psykososiaalista kuormitusta

- Vain kolmasosa (34 %) työsuojeluvaltuutetuista katsoo, että työnjako ja vastuut työtehtävissä ovat selkeät.
- Työnantajan ohjeita ja odotuksia pitää selkeinä ja realistina vain joka viides (21 %).
- Vaikka kuormitus liittyy harvemmin työmäärän tai tuotantotavoitteiden kohtuuttomuuteen, avoimissa kommentteissa kiire ja ylityöt vaivaavat.
- Liiallisen työmäärän ohella huoli epävarmuus työn riittävydestä kuormittaa monia.

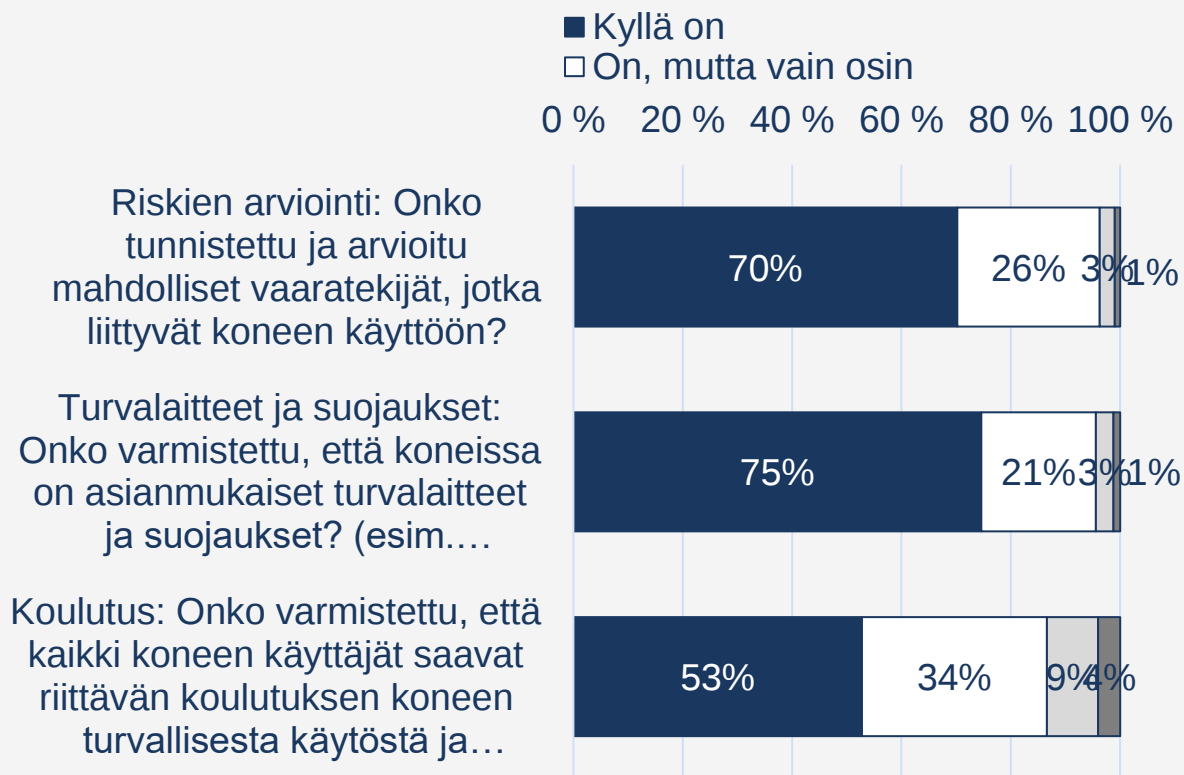
Työpaikan psykososiaalisia kuormitustekijöitä (n=404) ■ Kyllä □ Osittain □ Ei ■ En osaa sanoa



Koneiden käytön koulutuksessa usein puutteita

- Vain harvassa työpaikassa (3 %) ei ole koneen käyttöön liittyvää riskien arviointia tai asianmukaisia turvalaitteita ja suojausja.
- Sen sijaan joka kymmenes (9 %) kertoo, ettei riittävää koneen turvallisen käytön koulutusta ole varmistettu kaikille.

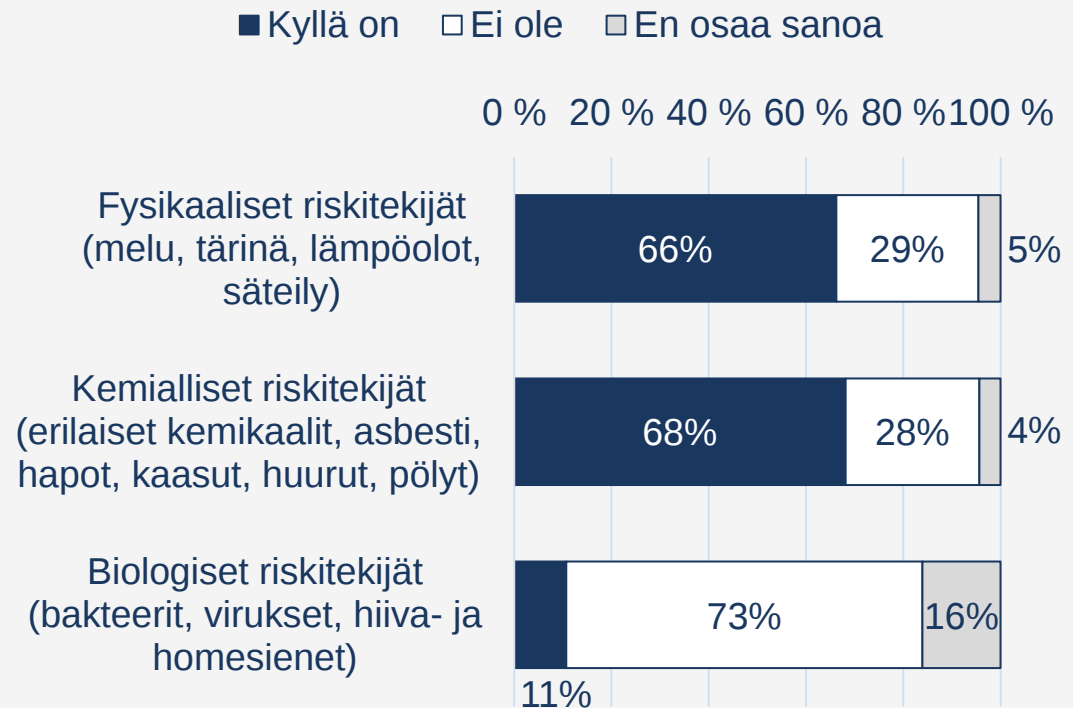
Koneturvallisuudella tarkoitetaan koneiden turvallista käyttöä. Onko seuraavat seikat otettu huomioon työpaikallasi? (n=403)



Fysikaaliset ja kemialliset riskitekijät useimmin ammattitautien taustalla

- Niistä työsuojeluvaltuutetuista joiden työpaikalla on 2024 todettu tai epäilty ammattitauteja, kaksi kolmasosaa mainitsee syyksi fysikaaliset (66 %) tai kemialliset (68 %) riskitekijät.
- Biologiset riskitekijät ovat harvemmin ammattitautiepäilyjen taustalla (11 %).

Mistä syistä työpaikallasi on todettu tai epäilty ammattitauteja vuoden 2024 aikana? (osuus niistä joiden työpaikalla on ammattitauteja, n=75)

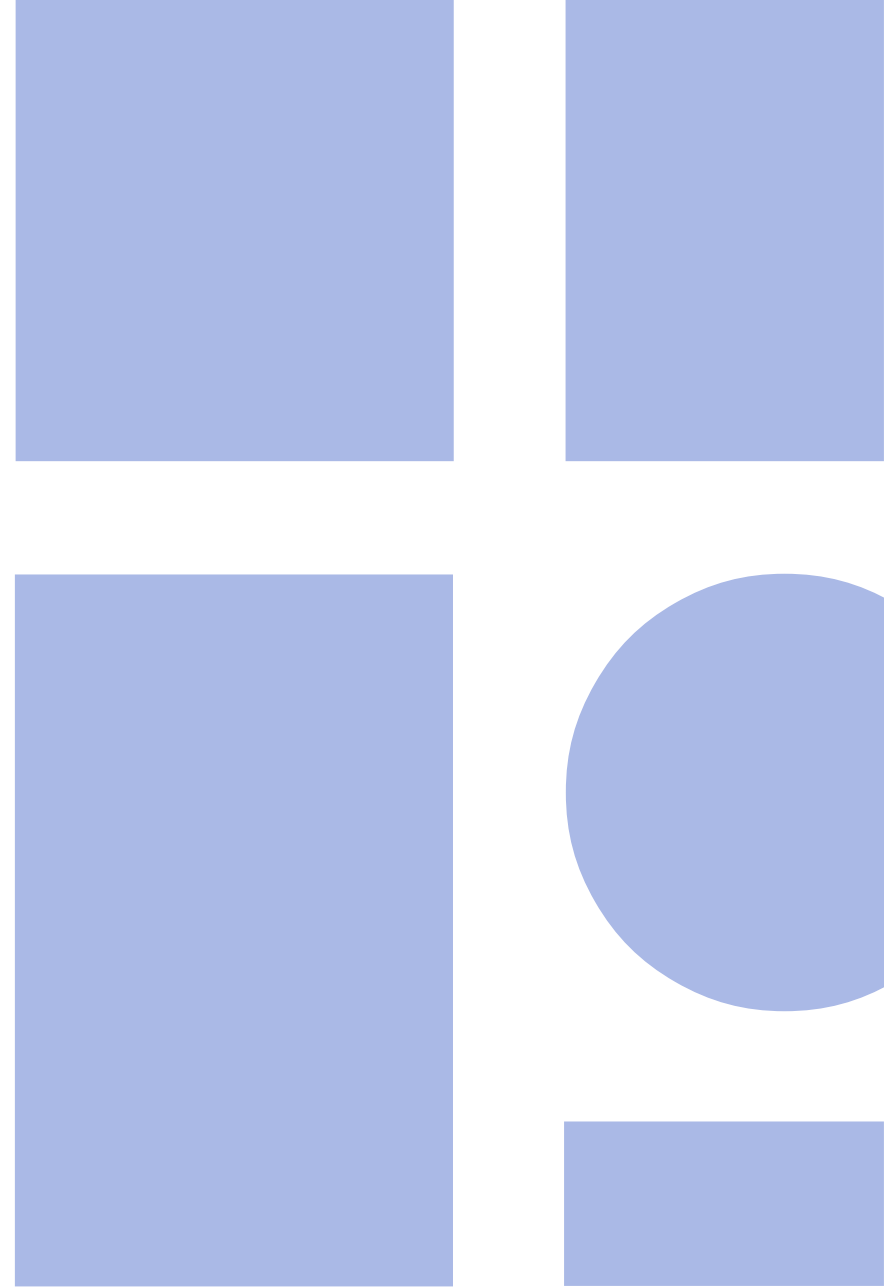


Jäikö jotakin kysymättä tai onko sinulla jotakin toiveita työsuojeluun liittyen?

- Tiedon saanti työnantajalta haasteellista.
- Olisi mukava kun liitosta kävisi porukkaa tehtaalla ja katsottaisiin asioita.
- Sähköpostitse voisi antaa vinkkejä nostettavaksi esille turvallisuuden teemaviikoille. Esimerkiksi sisäisen liikenteen turvallisuus, henkilösuojaimet tai kemikaaliturvallisuus.
- Työsuojeluvaltuutettuna näinkin kuormitetulla työpaikalla on aika vaikeaa toimia välillä, johdosta ei anneta yhtään löysää, niin ei auta kuin käydä sitkeästi puhumassa samoja asioita päivästä toiseen, jos vaikka väsytystekniikka saisi työnantajan heräämään.
- Toivoisin enemmän koulutuksia työsuojeluun muuallakin kun murikassa perheelliselle välillä hankala sovittaa menojaan.
- Nostetaan henkisen hyvinvoinnin tärkeyttä isommalla äänellä!
- Erittäin hyvä, että tällainen kysely on tehty. toivottavasti tämän avulla löydetään ne asiat joihin voidaan tulevaisuudessa panostaa. Kiitos tästä!

**Teollisuus
liitto**

Työsuojelu- vaalikampanja



**Sovitaanko,
että...**

**tehdään työpaikoista
turvallisia.**

**Parempaa
työelämää**

**Teollisuus
liitto**



**Tiesitkö, että puolella
suomalaisista työpaikoista ei
ole työsuojeluvaltuutettua?**

**Tiesitkö, että suurin osa
työtapaturmista olisi
ehkäistävissä sillä, että
työpaikoilla olisi toimiva
työsuojeluorganisaatio?**

Ammattiliitot tekevät joka päivä töitä paremman työturvallisuuden eteen. Tervetuloa mukaan rakentamaan turvallisempaa työelämää!

The background is a solid yellow color. Overlaid on this background is a grid of light yellow geometric shapes. The grid consists of three rows and eight columns. Each cell in the grid contains either a circle or a rectangle. The shapes are arranged in a repeating pattern: the first and fourth columns contain circles, while the second, third, fifth, sixth, seventh, and eighth columns contain rectangles. The text is centered horizontally and vertically within the grid.

**Tavoitteemme on, että
jokainen työntekijä pääsee
terveenä töistä kotiin!**

**Kampanjamme
työsuojeluvaltuutettujen
lisäämiseksi työpaikoilla
starttaa syksyllä!**

Miten kampanjamme näkyy syksyllä?

- Video ”Onko työpaikallanne jo työsuojeluhenkilöt – vaalit ja valinnat tulevat”
- PowerPoint-esitys (pitkä ja lyhyt)
- Juliste
- Mainos ja juttua Tekijä-lehteen
- Kampanjasivun sisällöt
- Verkkouutinen
- Uutiskirjesisällöt
- Somesisällöt
- Mediatiedote
- Tapahtumat ja koulutukset

*Työpaikoille
tulostettava
juliste*



Milloin kampanjoimme?

- Kampanja julkaistaan työympäristöseminaarissa 28.5. Murikassa
- Kampanja starttaa syyskuussa 2025 ja jatkuu vuoden loppuun
- Työsuojausvaalit järjestetään työpaikoilla marras–joulukuussa 2025

*Työpaikoille
tulostettava
juliste*



Mitä tavoittelemme kampanjallamme?

- Haluamme lisätä työpaikoilla työsuojeluvaltuutettujen määrää
- Kohdennamme kampanjamme erityisesti sellaisille Teollisuusliiton sopimusalojen yli 10 hengen työpaikoille, joissa ei vielä ole työsuojeluvaltuutettua tai työsuojeluvaravaltuutettuja
 - Tällaisia työpaikkoja on noin 1 200 kpl
 - Yhteensä kohderyhmämme on noin 2 500 työpaikkaa (= yli 10 hengen työpaikat)
- Kohdennamme kampanjan myös niille yli 10 hengen työpaikoille, joissa on työsuojeluvaltuutettu, mutta joissa voidaan lisätä varavaltuutettujen ja osastojen työsuojeluasiamiesten määrää
- Tavoitteenamme on myös avata työsuojelutyön aihepiiriä ja merkitystä laajemminkin yleisölle
- Tähtäämme siihen, että jokaisella työpaikalla on työsuojeluvaltuutettu, työsuojeluvaravaltuutetut ja työsuojeluasiamiehet
- Kampanjan kielet ovat suomi ja ruotsi, osittain myös englanti

Miksi juuri sinä lähtisit mukaan?

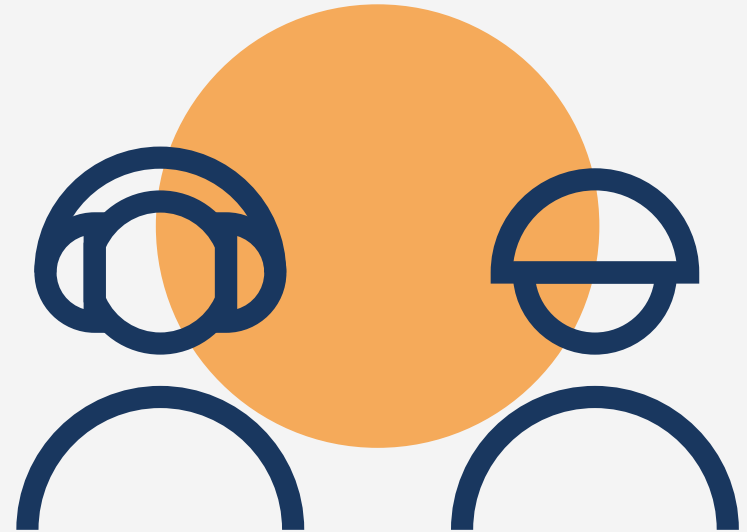
Kun lähdet valtuutetuksi ja työsuojelun osaajaksi:

- Saat aikaa hoitaa työsuojelutehtäviä
- Saat koulutuksen tehtäviin
- Saat korvauksen käyttämästäsi ajasta

Työturvallisuudesta huolehtiminen on työaikaa.

Kun teet töitä työpaikkasi turvallisuuden eteen, se ei ole pois omasta vapaa-ajastasi.

Työsuojeluvaltuutettuna Sinulla on asema, jossa on oikeasti mahdollisuus vaikuttaa turvallisemman ja terveellisemmän työpaikan puolesta.



**Sovitaanko,
että...**

**tehdään työpaikoista
turvallisia.**

Järjestä työsuojeluvaalit työpaikallasi 1.11.–31.12.2025!

Lue ja kysy lisää: teollisuusliitto.fi/ts-vaalit

**Teollisuus
liitto**